

Ainutlaatuinen suomalaisten kissojen terveystutkimus paljastaa yleiset ja rotukohtaiset sairaudet

*Professori Hannes Lohen tutkimusryhmä Helsingin yliopistosta ja Folkhälsanin tutkimuskeskuksesta on tehnyt ainutlaatuisen tutkimuksen suomalaisten kissojen terveydestä. Kissojen yleisimmät ongelmat liittyvät suun, ihon ja munuaisten terveyteen. Lisäksi tunnistettiin liki 60 rotutyypillistä sairautta. Tuloksia voidaan hyödyntää kissojen hyvinvoinnin parantamisessa, jalostusohjelmien kehittämisessä ja ne luovat vahvan pohjan tuleville geenitutkimuksille erityisesti rotukohtaisten sairauksien osalta. Tutkimus julkaistiin *Frontiers in Veterinary Science*-lehdessä 29.8.2016.*

Kissa on suosituin kotieläin Suomessa. Valtaosa kissoista on sekarotuisia kotikissoja. Rotukissoja rekisteröidään reilut 4000 vuosittain. Kissojen sairauksista löytyy niukasti kirjallisuutta ja systemaattinen koko populaatioon kohdistuva maakohtainen terveystieto puuttuu. Tätä tutkimusta varten kehitettiin perusteellinen terveystutkimus, joka sisälsi 227 sairautta ja lisäksi tietoa mm. elinympäristöstä, ruokavaliosta ja käyttäytymisestä. Tutkimuksen tavoitteena oli saada tietoa sairauksien yleisyydestä, rotukohtaisuudesta ja luoda pohjaa geenitutkimuksille ja biopankin rakentamiselle. Perusteellinen kyselytutkimus kartoitti yli 220 sairauden esiintymistä yli 8000 kissan aineistossa.

Kattava tutkimusaineisto sosiaalista mediaa hyödyntäen

-Kissojen sairauksista tiedetään vähän verrattuna esimerkiksi koiriin. Aineiston keruussa hyödynnettiin sosiaalista mediaa ja tutkimus hyötyi merkittävästi kissaharrastajien aktiivisesta osallistumisesta. Valtaosa aineistosta saatiin kasaan reilussa puolessa vuodessa. Aineisto on rakenteeltaan ja kattavuudessaan ainutlaatuinen ja nostaa esille tärkeitä rotukohtaisia perinnöllisiä sairauksia jatkotutkimuksille, kertoo tutkimuksen ykköskirjoittaja **FM Katariina Vapalahti**.

Tutkimuksen aineisto on laaja ja käsittää yli 8000 kissaa, joista reilut 1500 oli kotikissoja. Tutkimuksessa analysoitiin 227 sairauden esiintyvyydet 29 rodulle sekä kotikissoille. Tutkimuksessa selvitettiin rotujen ja rotuyhdistelmien yleisimmät sairaudet ja sairausluokat.

Kaikki rotukohtaiset tulokset rotukohtaisesti, kotikissat mukaan lukien, ovat vapaasti ladattavissa julkaisustamme hyödynnettäväksi oman rodun hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä jatkotutkimuskohteiden valintaan. Kuvia ja taulukoita julkaisussa on satoja. Aineisto on perusteellinen, kertoo Vapalahti.

Uutta tietoa ja pohjaa tuleville tutkimuksille

Tutkimus luo vankan pohjan geenitutkimuksille.

-Löysimme liki 60 rotuspesifistä eli perinnöllistä sairautta, ja vasta kuudelle niistä on tunnistettu geenivirhe. Tutkimus auttaa geenitutkimusstrategian kehittämisessä ja näytekеруun priorisoinnissa. Aineisto paljasti esimerkiksi korat-rodun astman ja ragdollien munuaissairauden. Nämä voivat toimia osin mallina myös vastaaville ihmissairauksille. Aktiivisen yhteistyön kissaharrastajien kanssa pitää jatkua jatkossakin, jotta saadaan tutkimusaineistot yhdessä kasaan. Kissojen perimä on kartoitettu koiran tavoin ja tutkimustyökaluja kyllä löytyy, valaisee professori **Hannes Lohi**.

Tutkimus antoi myös alustavaa tietoa kissojen käyttäytymisestä ja rotujen välistä eroista: brittikissat ovat esimerkiksi rauhallisempia kuin useimmat muut rodut; turkkilaiset vanit ja bengalit aktiivisempia ja aggressiivisempia kuin muut. Aineistoa on jo hyödynnetty tarkempiin käyttäytymisanalyyseihin, joista on valmisteilla oma julkaisu.

-Tutkimus antaa hyödyllistä tietoa sairauksien ennaltaehkäisyyn ja jalostusohjelmien kehittämiseen. Tulokset osin vastaavat aiempien tutkimusten löydöksiä, mutta antaa myös paljon uutta tietoa sekä rotu- että kotikissojen terveydestä, kertoo Lohi.

Professori Hannes Lohen johtama tutkimusryhmä toimii Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisessä ja lääketieteellisessä tiedekunnassa sekä Folkhälsanin tutkimuskeskuksessa. Tutkimusta ovat tukeneet mm. Suomen Kissaliitto, Biocentrum Helsinki ja Jane ja Aatos Erkon Säätiö.

Yhteystiedot: Katariina Vapalahti, katariina.vapalahti@helsinki.fi ja Hannes Lohi; hannes.lohi@helsinki.fi, p. 0294125085.

Alkuperäisartikkeli:

Vapalahti K, Virtala A-M, Joensuu T, Tiira K, Tähtinen J, Lohi H. Health and behavioral survey of over 8000 Finnish cats. *Frontiers Vet Sci*, 2016. doi: 10.3389/fvets.2016.00070.